

Informatienota voor de raad

Datum 16 november 2023

Onderwerp	art 45 vragen over beslag op de uitkering van de Partij van de Arbeid
Versienummer	V1.0

Portefeuillehouder Michiel Willigen

Informant HGJ. Lubbers
Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling
Telefoon 038 498 3291
Email HGJ.Lubbers@zwolle.nl
Bijlagen Geen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De beantwoording van de artikel 45 vragen door de fractie van de PvdA over beslag op de periodieke uitkering.

Datum 16 november/ 2023

Toelichting op het voorstel

Inleiding

Wij hebben op 16 oktober 2023 vragen ontvangen van de fractie van de PvdA over de beslaglegging op een periodieke uitkering op grond van de Participatiewet naar aanleiding van een rechterlijke uitspraak. In deze nota beantwoorden wij de vragen.

Kernboodschap

De Partij van de Arbeid stelt de volgende zeven vragen:

1. Hoeveel gevallen van beslaglegging op een bijstandsuitkering zijn er maandelijks in de gemeente Zwolle en ziet de gemeente trends wanneer het de huidige cijfers met cijfers van vorig jaar vergelijkt?
2. Heeft de gemeente cijfers van het aantal personen dat met een beslaglegging op een bijstandsuitkering te maken heeft gekregen en waar tegelijkertijd een schuldhulpverleningstraject liep?

Antwoord 1 + 2

In oktober waren er 283 actieve uitkeringen waar gedeeltelijk beslag op ligt. In 131 van de 283 gevallen wordt afgelost op een gemeentelijke vordering d.m.v. interne verrekening. In 2023 waren beslagen t.o.v. 2022 nagenoeg gelijk.

3. Als mensen met een beslaglegging op hun bijstandsuitkering te maken krijgen, worden inwoners dan ook succesvol richting schuldhulpverlening toegeleid?

Antwoord 3

Uitkeringsgerechtigden waarvoor beslag wordt gelegd, worden uitdrukkelijk gewezen op de mogelijkheid om gebruik te maken van de dienstverlening van het team schulddienstverlening. Deze persoonsgegevens mogen vanwege de doelbinding niet worden uitgewisseld met het team Schulddienstverlening. Het daadwerkelijk gebruikmaken van de dienstverlening is op vrijwillige basis en wordt niet geregistreerd.

4. Wat is het proces rondom beslaglegging op een uitkering door een deurwaarder in Zwolle? Wordt hierbij maandelijks of jaarlijks afgedragen aan de deurwaarder en waarom?

Antwoord 4

In de Wet Vereenvoudiging Beslag Vrije Voet (Wvbvv) is vastgelegd dat gemeenten zelf mogen bepalen of zij maandelijks of jaarlijks gelden afdragen die verkregen zijn door beslag op een uitkering. De gemeente Zwolle koos in het verleden voor maandelijks afdracht. Deze vorm van afdracht is prettig voor de inwoners, sluit het beste aan op onze systemen, is het minst foutgevoelig en het minst bewerkelijk is voor de gemeente. Inwoners stellen het op prijs om, net als alle andere mensen, in de maand mei vakantiegeld te ontvangen. Dat kan niet bij een jaarlijkse afdracht. De maandelijks afdracht met reservering van vakantiegeld leidt ertoe dat inwoners tijdelijk onder het wettelijk bestaansminimum terecht komen. In mei wordt dit met de uitbetaling van het vakantiegeld rechtgetrokken.

Datum 16 november/ 2023

Bij maandelijkse inhouding op een uitkering mogen door de deurwaarder maandelijkse kosten van inning worden berekend. In geval van meerdere beslagleggers mogen ook kosten van verdeling in rekening worden gebracht, momenteel € 7,96 per derdenbeslag. Het maandelijks inhouden en afdragen van gelden aan de deurwaarder leidt zodoende tot extra kosten voor de bijstandsgerechtigde. De minister voor armoede gaf in de Tweede Kamer te kennen dat maandelijkse afdracht in combinatie met maandelijks reserveren van vakantiegeld onvoldoende recht doet aan het bestaansminimum van onze inwoners en uitkeringsgerechtigden. Derhalve zullen we overgaan op een andere methode.

5. Is het college het met de PvdA eens dat ze ten allen tijd moet zorgen voor een toereikende levensstandaard en dat maandelijks afdragen van een deel van de uitkering zorgt voor extra kosten voor de inwoner en dat een dergelijke constructie van afdragen hierdoor onwenselijk is?

Antwoord 5

Ja, we dragen zorg voor de juiste toepassing van de wettelijke regels zodat mensen door beslaglegging niet onder het bestaansminimum zaken. Maandelijks afdracht was bij de gemeente Zwolle altijd de norm. Daar gaat verandering in komen per januari 2024. Op basis van de aanbevelingen van de VNG werd besloten over te gaan naar jaarlijkse afdracht. Dit betekent dat de komende tijd extra werk zal worden verricht om alle bestaande beslagen te inventariseren en om te zetten. De jaarlijkse afdracht van beslaggeld is inmiddels door de softwareleverancier geregeld.

6. In hoeverre is het college het met ons eens dat voorkomen moet worden dat mensen onder het bestaansminimum terecht komen en dat de huidige werkwijze ten aanzien van deurwaarders onwenselijk is voor de inwoner?

7. In hoeverre houdt de wethouder rekening met het betalen van eventuele schadevergoedingen aan personen die, indien van toepassing, door de keuze van de maandelijkse afdracht onnodig extra kosten hebben gemaakt? En is de gemeente bereid te kijken naar een eventuele vergoeding?

Antwoord 6 + 7

Ja, voorkomen moet worden dat mensen onder het wettelijke bestaansminimum terecht komen.

Gemeenten zijn bevoegd om in hun rol als derde-beslagene te kiezen tussen:

1. Jaarlijks afdragen + maandelijks vakantiegeld reserveren, of
2. Jaarlijks afdragen met maandelijks reserveren + maandelijks vakantiegeld uitbetalen
3. Maandelijks afdragen + maandelijks vakantiegeld uitbetalen

Optie 1+2 zijn voor cliënt voordelig en hebben onze voorkeur. In specifieke situaties ligt optie 3 voor de hand bijvoorbeeld de afdracht aan LBIO voor kinderalimentatie.

Omdat beslagleggers vaak maandelijks kosten rekenen, geven we de voorkeur aan optie 2. Inwoners krijgen zo het maandelijks wettelijk bestaansminimum. Onze softwareleverancier kan dit realiseren met ingang van januari 2024. Een kostenvergoeding vinden we niet reëel. We volgen de ontwikkelingen in de gerechtelijke procedures. De gemeente is niet de primaire oorzaak van de incassokosten.

Openbaarheid

Deze informatienota is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

Datum 16 november/ 2023

voorzitter, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer